

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมนิยมของครูประถมศึกษาและนักศึกษาฝึกหัดครู เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกอบรมครู เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามคุณธรรมนิยม โดยตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นค่านิยมของครูประถมศึกษา กับ นักศึกษาฝึกหัดครูปีสุดท้ายในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาเกณฑ์คุณธรรมนิยมของครูประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้สอบถามความเห็นจากครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา โดยการสุ่มตัวอย่างจากครูประถมศึกษา โดยวิธีแบ่งกลุ่ม จำนวน 162 คน แบบสอบถามที่ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.36

ส่วนนักศึกษาฝึกหัดครูปีสุดท้ายในวิทยาลัยครูสงขลา สุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท เป็นนักศึกษาภาคปกติและภาคต่อเนื่อง ร้อยละ 10 จากนักศึกษาฝึกหัดครูปีสุดท้ายทั้งสิ้น 1627 คน จำนวนที่สุ่มได้ 162 คน แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.10

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คอยแบบสอบถามชุดเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมนิยมค่านิยมต่าง ๆ ซึ่ง 4 ค่านิยม

หมวดที่ 1	อุดมคติของครู	11	ขอ
หมวดที่ 2	วิญญาณครู	28	ขอ
หมวดที่ 3	คุณธรรมของครู	20	ขอ
หมวดที่ 4	จริยธรรมของครู	26	ขอ

แบบสอบถามคุณธรรมนิยามค่านต่างๆ นี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ส่วนตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยเสรี

สำหรับการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรวบรวมด้วยตนเอง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ส่วนที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เมื่อรวบรวมได้แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละ
2. ส่วนที่เกี่ยวกับคุณธรรมนิยามค่านต่างๆ เมื่อรวบรวมข้อมูลมาแล้ว นำมาหาความถี่ของคะแนน และคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละข้อ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มด้วยค่าไคสแคว (χ^2)
3. ส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบ ได้รวบรวมและนำมาเขียนเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประถมศึกษาเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือชายร้อยละ 52.03 หญิงร้อยละ 47.97 ผู้ตอบส่วนใหญ่

อายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 25 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 24.32 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 56-60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 2.55

อายุราชการของผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 27 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุราชการ 1-5 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 20.94

วุฒิการศึกษา ผู้ตอบมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญามากกว่าผู้มีวุฒิปริญญาเล็กน้อย คือร้อยละ 50.68 ส่วนผู้มีวุฒิปริญญาร้อยละ 49.72

ตำแหน่งหน้าที่ประจำของผู้ตอบ หน้าที่สอนมากกว่าสอนและบริหาร คือร้อยละ 83.78 ส่วนทำหน้าที่สอนและบริหาร ร้อยละ 16.22

หน่วยงานที่ตั้งกัก ผู้ตอบสังกัดกองกิจการบริหารส่วนจังหวัดมากที่สุด คือร้อยละ 97.97 รองลงมาสังกัดเทศบาล ร้อยละ 1.35 และสังกัดกรมสามัญศึกษาน้อยที่สุด ร้อยละ 0.68

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาฝึกหัดครูปีสุดท้ายในวิทยาลัยครูสงขลา เพศชาย ร้อยละ 46.62 เพศหญิงร้อยละ 53.38 เป็นนักศึกษาภาคปกติ ร้อยละ 44.36 นักศึกษาภาคต่อเนืองร้อยละ 55.64

2. คุณธรรมนิยมในค่านิยมคติของครู

ก. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษา กับนักศึกษาฝึกหัดครูในค่านิยมคติของครูต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ $.05 \chi^2_{[4]} = 9.49$ ในเรื่องดังต่อไปนี้คือ ข้อ 6 การยึดมั่นในนโยบายประหยัด ($\chi^2 = 12.18$) และข้อ 10 เชื่อว่าครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของเด็ก ($\chi^2 = 39.69$) จึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาและนักศึกษาฝึกหัดครู ในค่านิยมคติของครู ส่วนใหญ่ไม่ต่างกัน

ข. ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของความคิดเห็นของครูที่อยู่ระหว่าง 4.56-5.00 คือ ข้อ 1 ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ($\bar{x} = 4.70$) ข้อ 2 รักและศรัทธาในอาชีพครู ($\bar{x} = 4.63$) และข้อ 7 ขำรังไวซึ่งชื่อเสียงและเกียรติคุณแห่งอาชีพครู ($\bar{x} = 4.69$) แสดงว่าครูประถมศึกษาเห็นว่าเรื่องต่าง ๆ

เหล่านี้มีความจำเป็นมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ ความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56-4.55 ซึ่งแสดงว่าครูเห็นว่าคุณสมบัติของครูในเรื่องอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วนั้น มีความจำเป็นมาก

สำหรับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูที่อยู่ระหว่าง 4.56-5.00 คือ ข้อ 1 ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ($\bar{x} = 4.59$) และข้อ 7 ชำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติคุณแห่งอาชีพครู ($\bar{x} = 4.59$) แสดงว่านักศึกษาฝึกหัดครูเห็นว่าทั้ง 2 ข้อดังกล่าวมาแล้วนั้นมีความจำเป็นมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ อยู่ในระหว่าง 3.56-4.55 ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูในด้านคุณคดียของครูในเรื่องต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่เห็นว่ามีค่าจำเป็นมาก

ค. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของครูประถมศึกษาที่มีค่าสูงสุด 0.97 และค่าต่ำสุด 0.52 ค่าเฉลี่ยของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครู 0.64 แสดงว่าความคิดเห็นของครูในด้านคุณคดียของครู โดยเฉลี่ยทุกรายการมีความใกล้เคียงกัน ส่วนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาฝึกหัดครู สูงสุด 1.01 และค่าต่ำสุด 0.33 ค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครู 0.75 แสดงว่าความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูในด้านคุณคดียของครูทุกรายการ โดยเฉลี่ยมีความใกล้เคียงกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูประถมศึกษา กับนักศึกษาฝึกหัดครู จะพบว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในด้านคุณคดียของครูทุกรายการใกล้เคียงกันมากกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครู

3. คุณธรรมนิยมในด้านวิญญาณครู จากการวิจัยพบดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษา กับนักศึกษาฝึกหัดครูในด้านวิญญาณครู ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ $.05 \chi^2_{[4]} = 9.49$ มีดังนี้

คือ ข้อ ๗ ออกทน ออกด้นต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ($\chi^2 = 12.39$) ข้อ 4 รัก และหวังคืนนักเรียนทุกคนเสมือนบุตรและซิกาของตน ($\chi^2 = 12.27$) ข้อ 9 รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและนำมาพิจารณาไตร่ตรอง ($\chi^2 = 12.81$) ข้อ 10 เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ ($\chi^2 = 23.22$) ข้อ 11 แสดงความชื่นชมยินดีกับความก้าวหน้าของนักเรียน ($\chi^2 = 45.62$) ข้อ 13 สนใจและติดตามความเป็นอยู่ของนักเรียนอยู่เสมอ ($\chi^2 = 13.67$) ข้อ 14 เอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\chi^2 = 13.49$) ข้อ 15 เอาใจใส่ด้านความประพฤติและแนะนำทางการเรียนให้นักเรียน ($\chi^2 = 18.31$) ข้อ 16 เอาใจใส่ต่อความป่วยไข้ของนักเรียน ($\chi^2 = 14.53$) ข้อ 21 รวมมือกับบุคคลอื่นในการอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($\chi^2 = 13.06$) ข้อ 22 ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\chi^2 = 13.44$) ข้อ 24 ยึดมั่นในกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ($\chi^2 = 24.00$) และข้อ 26 เอาใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ($\chi^2 = 11.84$) จึงสรุปได้ว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาและนักศึกษานักศึกษามัธยมศึกษาในค่านิยมวิทยากร ส่วนใหญ่ไม่ต่างกัน

ข. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในค่านิยมวิทยากรที่อยู่ระหว่าง 4.56 - 5.00 คือ ข้อ 2 รับฟังและเคารพเหตุผลของผู้อื่น ข้อ 6 ให้ความสำคัญนักเรียนทั้งด้านการเรียนและความประพฤติ ($\bar{X} = 4.65$) ข้อ 7 ให้เกียรติแก่นักเรียนโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะ ครอบครัวยุคและวัย ($\bar{X} = 4.61$) ข้อ 8 กระทู้หรือรับในการอบรมสั่งสอนและการทำงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 4.63$) ข้อ 11 แสดงความชื่นชมยินดีกับความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.65$) ข้อ 23 ภูมิใจและรับผิดชอบต่ออาชีพของตน ($\bar{X} = 4.58$) ซึ่งแสดงว่าครูประถมศึกษาเห็นว่าเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มีความจำเป็นมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56 - 4.55 แสดงว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาข้ออื่น ๆ นอกจากข้อที่กล่าวมาแล้วนั้นเห็นว่ามี ความจำเป็นมาก

สำหรับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษามัธยมศึกษาในค่านิยมวิทยากรที่อยู่

ข้อ 17 เชื่อเพื่อเมื่อแม่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร ($\chi^2 = 26.36$) ข้อ 18 เสียสละเพื่อประโยชน์ของสังคม ($\chi^2 = 28.91$) ข้อ 19 ไม่อาฆาตพยาบาทนักเรียน ($\chi^2 = 0.43$) ข้อ 20 ให้ความไว้วางใจแก่เพื่อนร่วมงาน ($\chi^2 = 36.18$) จึงสรุปได้ว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษากับนักศึกษาฝึกหัดครูในค่านคุณธรรมของครูส่วนใหญ่ ต่างกัน

ข. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของความคิดเห็นของครูที่อยู่ระหว่าง 4.56 - 5.00 คือ ข้อ 2 รับฟังและเคารพเหตุผลของผู้อื่น ($\bar{X} = 5.75$) ข้อ 8 มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง ($\bar{X} = 4.95$) ข้อ 13 ให้เกียรติแก่เพื่อนร่วมอาชีพและบุคคลทั่วไป (4.61) ข้อ 14 ไม่ดูหมิ่นศาสนาอื่น ($\bar{X} = 4.63$) และข้อ 19 ไม่อาฆาตพยาบาทนักเรียน ($\bar{X} = 4.67$) ซึ่งแสดงว่าครูประถมศึกษาเห็นว่าคุณธรรมนิยมค่านคุณธรรมของครูในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมีความจำเป็นมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ ความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56-4.55 ซึ่งแสดงว่านอกจากข้อที่กล่าวมาแล้วนั้นครูประถมศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นมาก

ส่วนค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครู ในค่านคุณธรรมของครูทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56 - 4.55 แสดงว่านักศึกษาเห็นว่าคุณธรรมนิยมในค่านคุณธรรมทุกข้อมีความจำเป็นมาก

ค. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในค่านคุณธรรมของครูสูงสุด 0.85 ต่ำสุด 0.43 ค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษา ในค่านคุณธรรมของครูมีความใกล้เคียงกัน

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูในค่านคุณธรรมของครู มีค่าสูงสุด 1.09 และต่ำสุด 0.64 มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 แสดงว่าความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูค่านคุณธรรมของครูใกล้เคียงกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูกับ นักศึกษาฝึกหัดครูในค่านคุณธรรมของครู พบว่า ความคิดเห็นของครูทุกรายการใกล้เคียงกัน มากกว่าความคิดเห็นของนักศึกษา

5. คุณธรรมนิยมในค่านจริยธรรมของครู จากการวิจัยพบดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษา กับ นักศึกษาฝึกหัดครูในค่านจริยธรรมของครูต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05 χ^2 9.49 มีหัวข้อต่อไปนี้ ข้อ 4 สร้างความก้าวหน้าในอาชีพตามความสามารถของตน ($\chi^2 = 14.96$) ข้อ 5 เว้นการกระทำผิดเรื่องชู้สาว ($\chi^2 = 31.75$) ข้อ 6 รักษาชื่อเสียงและค่านิยมของโรงเรียนและคณะครู ($\chi^2 = 15.38$) ข้อ 7 ทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี ($\chi^2 = 17.74$) ข้อ 8 ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน ($\chi^2 = 32.31$) ข้อ 11 มีอารมณ์ขันแต่ไม่ตลกเหลวไหล ($\chi^2 = 18.43$) ข้อ 15 วางตนเหมาะสมเข้ากับคนได้ทุกชั้น ($\chi^2 = 12.74$) ข้อ 17 แสดงความรักต่อนักเรียนทุกคนอย่างจริงจัง ($\chi^2 = 13.66$) ข้อ 18 แนะนำให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\chi^2 = 22.98$) ข้อ 19 ส่งเสริมให้นักเรียนมีเมตตา กรุณา อดทน ซื่อสัตย์ และสุภาพอ่อนโยน ($\chi^2 = 15.40$) ข้อ 20 ไม่บังคับให้นักเรียนทำในสิ่งที่เกินความสามารถและเกินศรัทธา ($\chi^2 = 26.30$) ข้อ 21 ปฏิบัติกับนักเรียนได้เหมาะสมกับเพศและวัย ($\chi^2 = 16.37$) ข้อ 22 ทำหน้าที่การงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ($\chi^2 = 17.41$) ข้อ 23 รู้จักวิพากษ์วิจารณ์เพื่อปรับปรุงการศึกษาและการทำงานโดยคำสุภาพ ไม่ให้ผู้อื่นเสียกำลังใจ ($\chi^2 = 9.86$) ข้อ 24 สร้างชื่อเสียงและเกียรติคุณให้แก่ตนเองและเพื่อนร่วมงาน ($\chi^2 = 12.12$) ข้อ 25 หลีกเลียงสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกร้างในหมู่คณะ เช่น ความริษยา และความพยายาม เคียดแค้น ($\chi^2 = 10.02$) จึงสรุปได้ว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษา กับ นักศึกษาฝึกหัดครูเกี่ยวกับคุณธรรมนิยมในค่านจริยธรรมของครูส่วนใหญ่ต่างกัน

ข. ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของความคิดเห็นของครูอยู่ระหว่าง 4.56 - 5.00 คือ ข้อ 2 นำนักเรียนให้พ้นจากทางเลื่อม ($\bar{x} = 4.59$) ข้อ 5 เว้นการกระทำผิด

เรื่องชู้สาว ($\bar{X} = 4.67$) ข้อ 6 รักษาชื่อเสียงและค่านิยมของโรงเรียนและคณะครู ($\bar{X} = 4.65$) ข้อ 10 รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.71$) ข้อ 17 แสดงความรักต่อนักเรียนทุกคนอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.57$) และข้อ 25 หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกร้างในหมู่คณะ เช่น ความริษยา และความพยายามเกลียดแค้น ($\bar{X} = 4.59$) ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมนิยมนำด้านจริยธรรมของครู เห็นว่ามีความจำเป็นมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56 - 4.55 แสดงว่านอกจากข้อที่กล่าวมาแล้วครูประถมศึกษา เห็นว่ามีความจำเป็นมาก

ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูเกี่ยวกับคุณธรรมนิยมนำด้านจริยธรรมของครูทุกข้ออยู่ในระหว่าง 3.56 - 4.55 แสดงว่าความคิดเห็นด้านจริยธรรมของนักศึกษาฝึกหัดครูทั้งหมด เห็นว่ามีความจำเป็นมาก

ค. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมนิยมนำด้านจริยธรรมของครูประถมศึกษา มีค่าสูงสุด 0.72 และต่ำสุด 0.43 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 แสดงว่าความคิดเห็นของครูด้านจริยธรรมของครูทุกรายการมีความใกล้เคียงกัน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูในด้านจริยธรรมของครู สูงสุด 0.89 และต่ำสุด 0.62 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 แสดงว่าความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูในด้านจริยธรรมของครูทุกรายการมีความใกล้เคียงกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูประถมศึกษา กับนักศึกษาฝึกหัดครู เกี่ยวกับคุณธรรมนิยมนำด้านจริยธรรมของครูทุกรายการ พบว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาใกล้เคียงกันมากกว่าของนักศึกษาฝึกหัดครู

อภิปรายผล

ข้อมูลที่ได้อาจการวิจัยเกี่ยวกับคหุขรรมนิยมนกันต่าง ๆ นี้ จะเห็นวักครุและนัก-
ศึกษาฝึกหัดครุ เห็นวักครุขรรมนิยมนทั้ง 4 คำนันี้มีความจำเป็นวักออาชีพครุอย่างยั้ง ผู้วิจัย
เห็นวักครุขรรมนิยมนเหล่านี้ สมควรวักจะนำวักเป็นเครื่องกำหนคเป็นเกณฑ์มาทรฐานของครุ-
ขรรมนิยมนได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำเอาครุขรรมเหล่านี้เป็นเครื่องมื่อในการปลุกผ้งให้แกผู้ที
ใช้วิชาชีพครุ เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกระดับของผูทีใช้วิชาชีพนี้ ให้มีมาตรฐานขึ้นทั้งใน
คานความทรและคุณธิรรม และครุขรรมนิยมนที่ จะนำไปปลุกผ้งให้แกครุ ได้แก่

1. คานอคุมคคธิของครุ สิ่งทีควรวักปลุกผ้งเป็นอันดับแรก ได้แก่ ให้ครุมีความยึด
มั่นในสถานันชาติ ศาสนา ทรรมตาทษัตรีย์ และการชวรงไวซึ่งชือเสีียงและเกียรคคทวนแห่ง
อาชีพครุ ซึ่งทั้ง 2 ประการนี้ทั้งครุประถมคคศึกษาและนักคคศึกษาฝึกหัดครุ เห็นวักมีความจำเป็น
มากที่สุด ส่วนคคคุณสมบัติในเรื่ออื่น ๆ นั้น มีความจำเป็นมากรองลงมา แต่ครุขรรมนิยมนใน
คานอคุมคคคคทุกข้อกัันี้วักมีความจำเป็นมากและสมควรวักจะตองส่งเสริมและปลุกผ้งแกผู้ที
ประกอบอาชีพครุ เช่น เคียวกัน

2. คานวินญานครุ สิ่งทีจะตองปลุกผ้งในคคคุณสมบัติคานันี้เป็นอันดับแรกคคคือ การ
รับฟั้งและเคารพเหตุผคคของผูอื่น รุจักให้กำลั้งใจนักเรียวนทั้งคานการเรียวนและความประพฤคค
รุจักให้เกียรคคแก่นักเรียวนโดยไมเลือคเชือชาติ ศาสนา ฐานะครอมครวว์ เพศ และวัย มี
ความกระตือรือร้นในการอบรรมส่งสอนและการทว่งงานในหนวักที สามารถแสดงควมชื่นชม
ยินคคกับควมกำวหนวักของนักเรียวน และภุมิใจและรับคคชอบคคออาชีพของตน สิ่งเหล่านี้มี
ควมสำคัญมากที่สุดทีจะตองส่งเสริมและปลุกผ้งให้เกิคขึ้นในคานวินญานครุ ส่วนเรื่ออื่น ๆ
ในคานันี้กัมีความสำคัญอยูในอันดับมาก เช่น เคียวกัน

3. คานคุณธิรรมของครุ สิ่งทีครุเห็นวักมีความจำเป็นมากและควรวักจะส่งเสริม
และปลุกผ้งแกครุในคานันี้คคคือ การรับฟั้งและเคารพเหตุผคคของผูอื่น มีความยุติธรรม ไม
ลำเอียง ให้เกียรคคแก่เพื่อนร่วมาชีพเคียวกันและบุคคลทวักไป ไมหุหมิ่นศาสนาอื่น และการ

ไม่อาฆาตพยาบาทนักเรียน ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นมีความสำคัญอยู่ในอันดับมาก

4. ค่านจริยธรรมของครู เรื่องที่ครูเห็นว่ามีค่ามากที่สุด และควรจะต้องปลูกฝังให้ครูมีคุณสมบัติค่านี้อันดับแรกคือ การนำนักเรียนให้พ้นจากทางเสื่อม การเว้นกระทำผิดเรื่องชู้สาว รักษาชื่อเสียงและค่านิยมของโรงเรียนและคณะครู รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แสดงความรักต่อนักเรียนทุกคนอย่างจริงจัง และหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะก่อให้เกิดความแตกร้างในหมู่คณะ เช่น ความริษยา และความพยาบาทเคียดแค้น ส่วนข้ออื่น ๆ ทั้งครูและนักเรียนเห็นว่ามีค่าอยู่ในอันดับมาก

ทางค่านข้อเสนอแนะของครูประถมศึกษาและนักศึกษาฝึกหัดครูนั้น ส่วนใหญ่ทั้งครูและนักศึกษาฝึกหัดครู เห็นว่าคุณธรรมนิยมทั้ง 4 ค่านนี้มีเพียงพอที่จะทำให้เป็นครูที่เพียงพอพร้อมไปด้วยความสามารถและคุณธรรมแล้ว สำคัญอยู่ที่การนำไปปฏิบัติ ว่าครูจะนำคุณธรรมนิยมทั้ง 4 ค่านนี้ไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจของนักศึกษาฝึกหัดครูคือ ต้องการให้สถาบันการผลิตครูเน้นในเรื่องความเคลื่อนไหวต่างๆ โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวทางการศึกษา เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร แนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ

ส่วนในด้านกรเรียนการสอนนั้น นักศึกษาเห็นว่าครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักประเทศชาติมากกว่าทุกวันนี้ และเห็นว่าหน้าที่นี้เป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่จะต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ทหารและตำรวจโดยการปลูกฝังเยาวชนให้รักประเทศชาติ

ด้านที่เกี่ยวกับคุณธรรมของครู นักศึกษาเสนอว่าครูควรมีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี มีศีลปของการสอนและการทำงานของตนเอง แนะนำให้เด็กมองเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ รู้จักรักษาและหวงแหน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ให้เด็กรู้จักเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ครูจะต้องเป็นผู้นำที่ดีและถูกต้องตามคุณธรรมนี้ด้วย

ในด้านจริยธรรมนักศึกษาเสนอแนะเพิ่มเติมว่านักศึกษาครูและครูบางคนมักชอบแต่งกายไม่เหมาะสมกับอาชีพครู บางคนเป็นคนก้าวร้าว ไม่เคารพกฎเกณฑ์หรือระเบียบต่างๆ จึงควรได้มีการอบรมหรือปลูกฝังจริยธรรมนิยมอยู่ประจำ

การนำคุณธรรมนิยมไปปฏิบัตินั้น ครูประถมศึกษาได้เสนอความคิดเห็นว่า ครูที่ดีจะต้องยึดหลักคุณธรรมนิยมทั้ง 4 ด้าน และนำมาประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจัง จะเกิดผลดีต่ออาชีพครูและคือนักเรียน ซึ่งจะเป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบต่อไป วิธีการที่จะให้ครูนำคุณธรรมนิยมไปประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจังนั้น ครูประถมศึกษาได้เสนอว่า ให้อำนาจส่วนรับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษา จัดให้มีการฝึกอบรม แนะนำเรื่องวิชาการทางด้านต่าง ๆ อยู่บ่อย ๆ อย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อครูจะได้มีความรู้ที่ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน

ส่วนในด้านการเรียนการสอน ครูประถมศึกษา เสนอแนะว่าครูควรศึกษาถึงภูมิหลังของเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนมีความเป็นอยู่และฐานะทางบ้านแตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นผลเกี่ยวโยงต่อการเรียนของเด็ก ครูจึงต้องศึกษาเด็กและร่วมมือกับผู้ปกครองในการปรับปรุงการเรียนของเด็ก จะทำให้เด็กเรียนได้ดีขึ้น

ขอเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้พบว่าครูประถมศึกษาและนักศึกษาฝึกหัดครูมีความต้องการที่จะเห็นผู้ที่มีอาชีพครูทั้งนั้นอยู่ในคุณธรรมนิยม ดังจะเห็นว่า ความคิดเห็นของครูประถมศึกษา และนักศึกษาฝึกหัดครูที่มีต่อคุณธรรมนิยมด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้านนั้น เห็นว่ามีความจำเป็นมากที่สุด และจำเป็นมากสำหรับอาชีพครู โดยเฉพาะในคุณธรรมคคคของครูในเรื่อง การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และเรื่องการขำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติคุณแห่งอาชีพครู ซึ่งทั้งครูและนักศึกษาฝึกหัดครูเห็นว่ามีค่ามากที่สุด ส่วนคุณธรรมนิยมด้านอื่น ๆ ก็เห็นว่ามีความจำเป็นมากต่ออาชีพครูเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะหน้าที่ของครูนอกจากจะสอนและอบรมนักเรียนให้เป็นคนดี มีความสามารถและความรู้แล้ว ครูจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและชุมชนที่ครูอยู่ด้วย ใคร ๆ ก็จะต้องปฏิบัติตามครู เพราะถือว่าครู

คือผู้ที่มีความรู้ ครูคือผู้ที่หยิบพร้อมไปด้วยคุณธรรม¹ เพื่อให้ครูมีคุณธรรมนิยมตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการสร้างเสริมคุณธรรมนิยมแก่ครูประถมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สถาบันการฝึกหัดครู ซึ่งได้แก่วิทยาลัยครูต่างๆ ควรวางนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและฝึกอบรมนักศึกษาครูไว้อย่างชัดเจน โดยการสร้างหลักสูตร จัดโปรแกรมทางวิชาการของวิทยาลัย และส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับคุณธรรมนิยม โดยยึดแนวทางดังนี้

ก) หลักสูตรที่เกี่ยวกับคุณธรรมนิยม กรมการฝึกหัดครู ควรบรรจุหลักสูตรคุณธรรมนิยมไว้ในหลักสูตรฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงไว้เป็นวิชาบังคับ คือกำหนดให้ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทุกคนจะต้องผ่านการอบรมด้านคุณธรรมนิยมก่อนที่จะไปประกอบอาชีพครู

หลักสูตรคุณธรรมนิยมนี้ควรเป็นหลักสูตรเสริมที่ไม่มีหน่วยกิต แต่ผู้เรียนจะได้รับผลการเรียนแต่เพียงผ่านหรือไม่ผ่านเท่านั้น และตัวหลักสูตรคุณธรรมนิยมนี้ จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้นั่นเองให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้เป็นรายพฤติกรรมของแต่ละคาบ

ในด้านกาจัดการเรียนการสอน ไม่ควรถือว่าแผนกวิชาหรือภาควิชาใดเป็นผู้รับผิดชอบ แต่อาจารย์ทั้งวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมนักศึกษาฝึกหัดครูตามหลักสูตรนี้ โดยจัดเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม การจัดการเรียนการสอนไม่ควรบรรจุโปรแกรมของหลักสูตรนี้ไว้ในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมนักศึกษาแต่ละกลุ่มเป็นผู้ฝึกอบรมตลอด

¹ พูลสุข (ศรีบรรยงค์) สังข์รุ่ง, "รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะครูที่เหมาะสมกับท้องถิ่น (ในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย)" หน้า 110 - 111.

ระยะเวลาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ในวิทยาลัย คือตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาซึ่งกำหนดเวลา 2 ปี

การวัดผลของหลักสูตรคุณธรรมนियมนี้นี้ จะต้องวัดเป็นรายพฤติกรรม พฤติกรรมใดในหมวดใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาผู้รับผิดชอบ เห็นว่านักศึกษาคนใดมีพฤติกรรมเป็นที่พอใจก็ให้ผ่านพฤติกรรมนั้นไปได้ ส่วนพฤติกรรมใดที่ยังไม่สมควรผ่านจะต้องฝึกอบรมต่อไปจนมีพฤติกรรมเป็นที่พอใจและได้ผ่านไปได้

วิธีการนี้ แมว่านักศึกษาฝึกหัดครูจะเรียนรายวิชาต่าง ๆ จบหลักสูตรแล้ว แต่พฤติกรรมต่าง ๆ ของคุณธรรมนियมนั้นไม่ผ่านทุกพฤติกรรม จะถือว่านักศึกษานั้นยังไม่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จะต้องฝึกอบรมต่อไปจนมีพฤติกรรมครบถ้วนตามที่กำหนดไว้

ข) โครงการส่งเสริมทางวิชาการของวิทยาลัยครู โครงการทางวิชาการนี้ส่วนใหญ่วิทยาลัยครูต่าง ๆ จะมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการ เป็นผู้วางนโยบาย สำหรับโครงการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมนियมสำหรับครูนั้น ในขั้นแรก ทางวิทยาลัยครูจะต้องมุ่งฝึกอบรมครูอาจารย์ในวิทยาลัยครูก่อน เพื่อให้ครูอาจารย์นั้นสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและสามารถฝึกอบรมนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง เป็นการเตรียมบุคลากรใหม่มีความรู้ความสามารถและความประพฤติตามแบบคุณธรรมนियม จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา

ขั้นที่ 2 จัดโปรแกรมบรรยายโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิให้ครูอาจารย์และนักศึกษาฟังเป็นครั้งคราว และจัดพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับคุณธรรมนियมออกเผยแพร่

ค) กิจกรรมพิเศษ กิจกรรมนี้ที่จัดในวิทยาลัยครูจัดเป็นรูปชุมชนทางวิชาการต่างๆ ฉะนั้นควรส่งเสริมให้นักศึกษาดังชุมชนคุณธรรมนियมขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุม สัมมนาและศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณธรรมนियม

2. **ครูสภา** ซึ่งเป็นสภาของครูที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับครูอย่างใกล้ชิด หน้าที่

ของครูสภาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาเกณฑ์มาตรฐานของคุรุชรรมนิยมของครู
ควรดำเนินการดังนี้

ก) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูสำหรับผู้ที่จะเป็นครู แม้ว่าผู้ที่ประกอบ
อาชีพครูนั้นจะผ่านขั้นการศึกษาระดับวิทยาลัยครูมาแล้วก็ตาม, แต่เพื่อให้โคครูที่มีมาตรฐาน
ทั้งทางด้านวิชาการและคุณธรรม คุรุสภาควรกำหนดให้มีการสอบวัดเกณฑ์มาตรฐานของความ
รู้และคุรุชรรมนิยมของครู

ข) ผู้ที่ไม่เคยผ่านสถาบันการฝึกหัดครูมาก่อนแต่มีความประสงค์จะเป็นครู
คุรุสภาควรจัดให้มีการฝึกอบรมตามคุรุชรรมนิยม เพื่อผู้ประสงค์จะเป็นครูจะได้ประพฤติ
ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามคุรุชรรมนิยม

วิธีการนี้เชื่อว่าผู้ที่ประกอบอาชีพครูทั้งหลายจะมีคุณสมบัติของคุรุชรรมนิยมครบ
ถ้วน และจะเป็นครูที่สมบูรณ์เข้าเกณฑ์มาตรฐานของคุรุชรรมนิยม

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้มั่งคั่งต่อไปนี้

1. ในระดับจังหวัด คุรุสภาควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ศึกษาธิการจังหวัด
หรือหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดฝึกอบรมครูประถมศึกษาค่าน
คุรุชรรมนิยมเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสม
2. การรับนักศึกษาฝึกหัดครูเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูควรหาวิธีการกลั่นกรอง
คัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะเป็นครูจริง ๆ โดยการดูประวัติการศึกษาและความ
ประพฤติในระเบียบสะสมในระดับมัธยมศึกษาเป็นเครื่องประกอบการพิจารณารับเข้าศึกษา
เพราะดังที่กล่าวมาแล้วว่าอาชีพครูไม่เหมือนอาชีพอื่น ๆ ที่จะใช้ความรู้ความสามารถ
เฉพาะตัวเท่านั้น แต่จะต้องประกอบไปด้วยคุณธรรมที่เรียกว่า "คุรุชรรมนิยม" ด้วย
3. ครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูนั้นมีความสำคัญและมีบทบาทต่อคุรุชรร-
มนิยมมาก ทั้งนี้เพราะนักศึกษาฝึกหัดครูทุกคนจะเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ไปจากครูอาจารย์ใน

วิทยาลัยครูมากที่สุดทั้งด้านวิชาการและการประพฤติปฏิบัติตลอดจนการทำงานของครู ดังนั้น ครูอาจารย์ในวิทยาลัยครูจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดี เป็นแบบอย่างที่ทำให้นักศึกษาฝึกหัดครูปฏิบัติได้ สิ่งนี้นับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของนักศึกษาฝึกหัดครูมาก ถ้าหากครูอาจารย์ไม่เป็นแบบอย่างที่ดีตามคุณธรรมนิยามแล้ว นักศึกษาฝึกหัดครูซึ่งเขามารับการฝึกอบรมเพื่อจะเป็นครูต่อไปจะเป็นครูที่ดีไม่ได้ เพราะเขาไม่ได้แบบอย่างของครูที่ดีจากสถาบันฝึกหัดครูไป ดังนั้นในด้านความประพฤติของครูอาจารย์ในวิทยาลัยครู จึงนับว่ามีความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรมนิยามให้แก่นักศึกษาฝึกหัดครูมาก

4. คุณธรรมนิยามนี้เป็นเรื่องใหม่ จึงเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกหัดครู ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ให้กว้างขวางขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผู้วิจัยมีเวลาจำกัด จึงได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาแก่นักศึกษาฝึกหัดครูในจังหวัดสงขลาเท่านั้น จึงขอเสนอแนวทางสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรทำการศึกษาวิจัยในจังหวัดอื่น ๆ หรือในเขตการศึกษาต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบเกณฑ์คุณธรรมนิยามของครูทั่วประเทศ และจะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติของครูต่อไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย